

Népmozgalom, 2012*

A tartalomból

- 1 Összefoglaló
- 2 Természetes és tényleges szaporodás, fogyás
- 2 Születés
- 3 Terhességmegszakítás
- 3 Házasságkötés
- 3 Válás
- 4 Halálozás
- 5 Belföldi vándorlás
- 5 Nemzetközi vándorlás

Összefoglaló

2013. január 1-jén az ország népességének lélekszáma 9 millió 906 ezer fő volt, 25,6 ezerrel kevesebb, mint egy évvel korábban. A fontosabb népmozgalmi folyamatok közül emelkedett a születések és a halálozások száma, több házasságkötés és kevesebb válás történt, valamint számottevően csökkent a terhességmegszakítások száma is. Előzetes adatok szerint 2012-ben 90 300 gyermek született, 129 500 lakos hunyt el, a nemzetközi vándorlásból adódó többlet 13 600 fő volt.

1. tábla

Fontosabb népmozgalmi események

Népmozgalmi esemény	1990	2011	2012 ⁺	2012 ⁺ /2011 2011 = 100,0
Élveszületés	125 679	88 049	90 300	102,6
Halálozás	145 660	128 795	129 500	100,5
Csecsemőhalálozás	1 863	433	440	101,6
Házasságkötés	66 405	35 812	36 200	101,1
Válás	24 888	23 335	22 000	94,3
Terhességmegszakítás	90 394	38 443	36 100	93,9
Természetes fogyás	-19 981	-40 746	-39 200	96,2
Tényleges fogyás	-1 670	-27 991	-25 600	91,5

⁺ Előzetes, részben becslést adatok.

A 2011. évi történelmi mélypontot jelentő mintegy 88 ezres születésszámot követően 2012-ben 2251-gyel, 2,6 százalékkal emelkedett a születések száma. A 2009 óta tapasztalt csökkenő irányzat megállt, és az elmúlt évben a születésszám ismét 90 ezer fölé emelkedett, megközelítve a 2010. évi szintet. Ez azonban még mindig kevesebb mint fele az 1970-es évek közepén született nemzedékek létszámának.

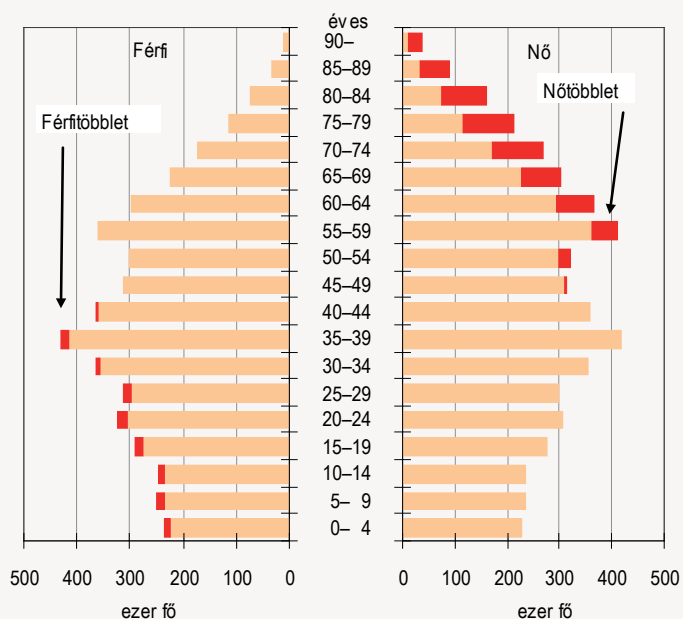
* A népességszámokra vonatkozó adatok, arányszámok és mutatók számítása az 1990 és 2011 közötti időszakra a 2001. február 1-jei népszámlálás bázisán történt, 2012-re és 2013-ra pedig a 2011. október 1-jei népszámlálás alapján továbbszámított népességszámon alapulnak.

A halálozások 129 500 fős száma 0,5 százalékkal, 705 elhunyttal volt magasabb az előző évinél. A halálozások száma hosszú idő óta folyamatosan meghaladta a 130 ezer főt, és 2011 után a tavalyi év volt a második, amikor a kismértékű emelkedés ellenére e szint alatt maradt. 2012-ben a csecsemőhalálozás csökkenő irányzata megtorpant, de a korábbi évhez hasonlóan 5 ezrelék alatt maradt: az ezer újszülöttre számított 4,9-es arányszám megegyezett az egy évvel korábbival.

A házassági mozgalom csökkenő irányzata az elmúlt két évben megállt, és lassú növekedésbe ment át. A házasságkötések száma az ezredfordulót követő években alacsony szinten ingadozott, inkább stagnált, 2006 és 2010 között viszont jelentősen, ötödével visszaesett. A 2012. évi 36 200 házasságkötés az előző évhez viszonyítva 1,1 százalékos emelkedést és 388-cal több házasságkötést jelentett.

1. ábra

A népesség nem és korcsoport szerint, 2013. január 1.⁺

⁺ Előzetes, részben becslést adatok.

A válások évenkénti száma az elmúlt évtizedben 24–25 ezer körül alakult, az utóbbi három esztendőben viszont 24 ezer alatt maradt. 2012-ben jelentősen csökkent a válások száma, mivel a bíróságok közreműködésével 22 ezer házasságot bontottak fel, 1335-tel, 5,7 százalékkal kevesebbet az előző évinél. A válások száma az utóbbi néhány évben határozottan csökkenő irányzatot mutat, bár ennek értékelésénél azt is figyelembe kell venni, hogy a válások egyre kevesebb házasságban élő párból kerülnek ki. A születések számának a halálozásoknál nagyobb mértékű emelkedése némileg mérsékelte a népesség természetes fogyásának ütemét. A születések és a halálozások negatív egyenlegeként 2012-ben 39 200 fő volt a

népesség természetes fogyása, ez 3,8 százalékkal, mintegy 1546 fővel volt alacsonyabb a 2011. évinél. A nemzetközi vándorlás pozitív egyenlege csak mérsékli a természetes fogyásból adódó népességszám-csökkenést, de megállítani azt nem tudja.

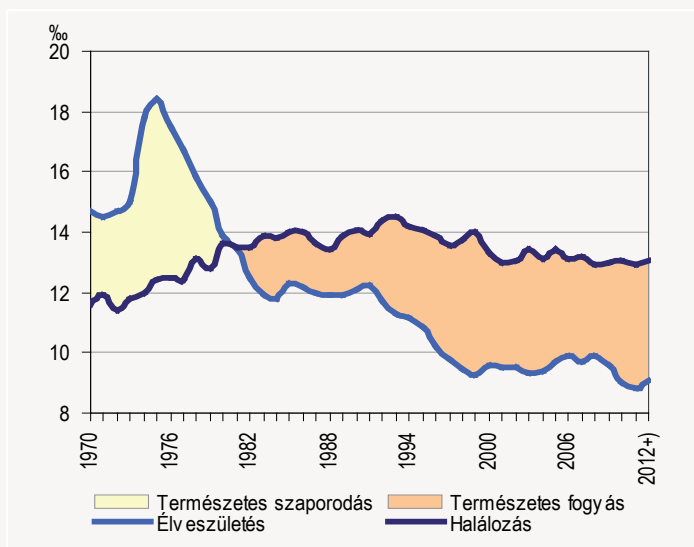
A népesség életkor szerinti összetételében folytatódtak a már hosszabb idő óta tapasztalt szerkezeti változások. Felgyorsult a népesség öregedési folyamata. A 60 éves és idősebb lakosok száma és aránya először 1992-ben haladta meg a 0–14 éves gyermekkorú népességét, 2005 óta viszont már a 65 évesek és ennél idősebbek is többen vannak, mint a gyermekkorúak. 2013. január 1-jén száz gyermekre 119 időskorú, 65 éves és idősebb lakos jutott.

Természetes és tényleges szaporodás, fogyás

2013. január 1-jén az ország lakosságának lélekszáma a 2011. évi népszámlálás adatainak továbbvezetésével 9 millió 906 ezer fő volt. A természetes fogyás 32 éve folyamatos. 2012-ben a születések nagyobb mértékben emelkedtek, mint a halálozások, ezért a természetes fogyás üteme némileg mérséklődött. A halálozások száma 39 200 fővel haladta meg a születéseket, a két fő népmozgalmi esemény különbözeteként ennyivel csökkent a lakosság lélekszáma. A népességszám tényleges fogyását azonban fékezte a nemzetközi vándorlás pozitív egyenlege. Az ebből adódó nyereség 2012-ben 13 600 főre becsülhető, így összességében 25,6 ezerrel kevesebben éltek Magyarországon, mint egy évvel korábban.

2. ábra

A természetes népmozgalmi folyamatok alakulása

† Előzetes, részben becsült adatok.

A halálozások száma az ország valamennyi régiójában és megyéjében meghaladta a születéseket. Az ebből következő természetes fogyás mértéke azonban területi egységenként eltérő. Az ezer lakosra jutó természetes fogyás Dél-Alföldön, Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon a legmagasabb, Közép-Magyarországon és Észak-Alföldön a legalacsonyabb. Az országos átlagnál gyorsabb a fogyás üteme Békés, Vas, Zala és Nógrád megyében, az átlagosnál alacsonyabb születési és magasabb halálozási ráták következtében. Pest, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megyében viszont – főleg az országosnál fiatalabb korösszetételből adódóan – viszonylag magas a születési és alacsony a halálozási arány, ebből eredően legkisebb a természetes fogyás mértéke.

2012-ben az országnak csak három olyan nagyobb területi egysége volt, ahol a belföldi és a nemzetközi vándorlásnak köszönhetően a lakosság lélekszáma ténylegesen gyarapodott, ezek: (a Közép-Magyarországot alkotó) Budapest és Pest megye, valamint Győr-Moson-Sopron megye.

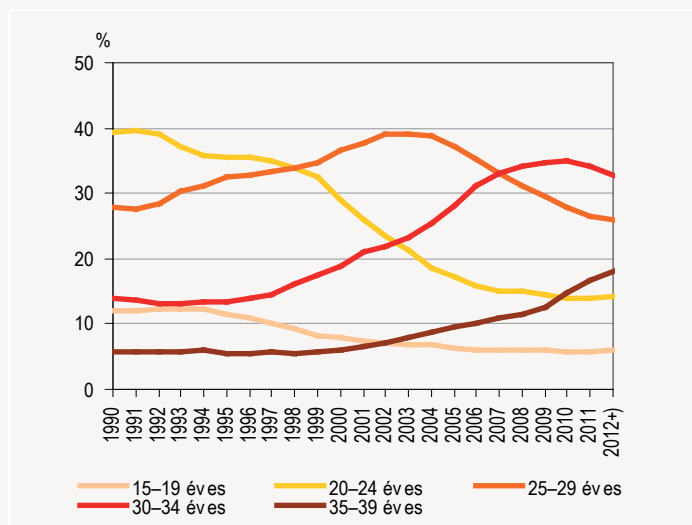
Születés

A születések száma először 1998-ban csökkent százezer alá, majd az ezredfordulót követően ingadozással tarkítva, de alapvetően alacsony szinten, 94,6 és 99,9 ezer között mozgott, a 2010. évi újabb jelentős csökkenést követően pedig a 2011-ben regisztrált 88 049 újszülött a legalacsonyabb születésszámot jelentette a hazai népmozgalmi statisztika elmúlt 137 éves történetében. Innen egy lassú emelkedés kezdődött, aminek eredményeként 2012-ben 90 300 gyermek jött világra, 2,6 százalékkal több, mint egy évvel korábban. Az emelkedés eltérő mértékben ugyan, de a szülőképes korú nők valamennyi korcsoportját érintette. A 30 év alatti nők termékenységének emelkedése jelentősebb volt, mint – a 45–49 évesek kivételével – az annál idősebbeké. A 2251 többlétszülést jelentős hányada, közel kétharmada, egyetlen korosztálytól, a 35–39 évesektől származott. Ez azzal magyarázható, hogy a termékenységük emelkedése mellett jelentős e korcsoport létszáma is.

A szülő nők átlagos életkorának további emelkedését jelzi az, hogy 2012-ben is a 30–34 éves nők korcsoportjában volt a leggyakoribb a gyermekvállalás. Az 1990-es évek közepéig a 20–24 évesek, 2009-ig a 25–29 éves nők „uralták” a gyermeket vállalók körét. A váltás tehát csak az elmúlt néhány évben következett be, részben a fiatal 30-asok növekvő és a 20-as éveikben járó nők jelentős mértékben csökkenő termékenységével összefüggésben. 2012-ben a 30–34 éves nők az összes születésszám közel egyharmadát adták, ezért termékenységi magatartásuk változása továbbra is fontos szerepet játszik a születésszám alakulásában.

3. ábra

A születések számának megoszlása az anya korcsoportja szerint

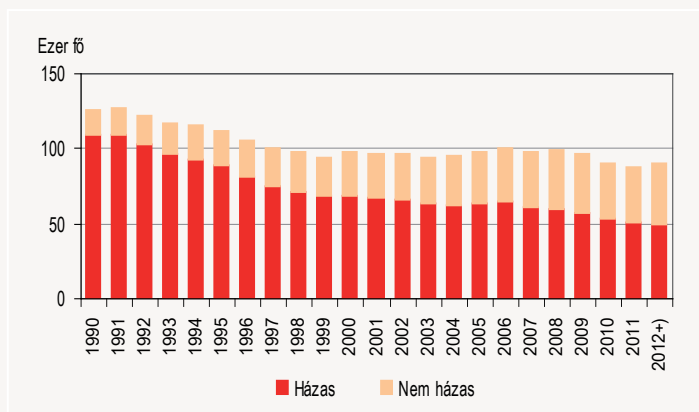

† Előzetes, részben becsült adatok.

Az éves születésszám fontos tényezője, hogy mekkora hányaduk származik házaspárok és nem házaspárok kapcsolatából. A házasságon kívüli születések aránya folyamatosan emelkedett 2009-ig, majd 2010-ben változatlan maradt, 40,8 százalékos aránnyal. Ezt követően újból dinamikus emelkedésnek indult, és a 2011. évi 42,3 százalékot követően, 2012-ben az eddig mért legmagasabb értéket, 44,5 százalékot ért el. A növekedés mögött a házasságból származó gyermekek számának csökkenése és a házasságon kívüli születések átlagosnál nagyobb mértékű növekedése áll. Az előző évhez viszonyítva 2012-ben 8 százalékkal emelkedett a házasságon kívül világra jött gyermekek száma, ami közel 3 ezer fős többletet jelentett, ugyanakkor házasságból 1,4 százalékkal, mintegy 740-nel kevesebb gyermek jött világra. A házasságon kívüli születések száma valamennyi életkorban emelkedett, viszont a házasságból született gyermekszám csökkenése csak a 35 év alatti nőknél figyelhető meg. Valószínűleg ez összefügg az élettársi kapcsolatok terjedésével az ilyen korú nők körében.

4. ábra

Élveszületések az anya családi állapota szerint

+ Előzetes, részben becscsült adatok.

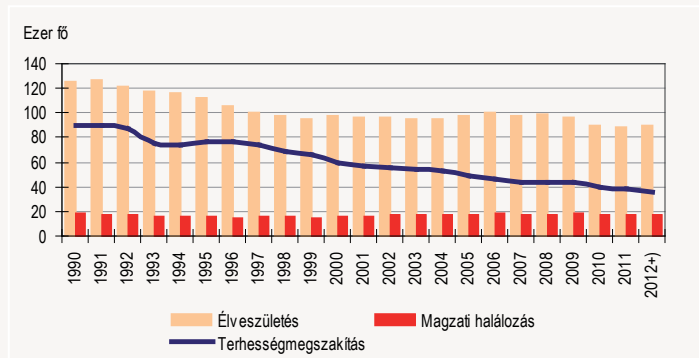
A 2012. évi termékenységi szint mellett száz nő 134 gyermeket hozna világra élete folyamán, 10-zel többet, mint az előző évben. E jelentős emelkedés még mindig messze elmarad az egyszerű reprodukció biztosításához átlagosan szükséges 210-es gyermekszámtól. A bruttó reprodukciós együttható értéke 0,648 volt, azaz a 2012. évi termékenységi szint mellett ezer nő az élete során 648 leánygyermeknek adna életet, az így felnövekvő gyermekgenerációk létszáma 35,2 százalékkal maradna el a szülői nemzedékek létszámától. Az előző évi 40 százalékos reprodukciós deficit mérséklődött ugyan, de még mindig jelentős.

Terhességmegszakítás

A terhességmegszakítások hosszabb idő óta tartó csökkenése – a 2008. évi megtorpanást követően – az elmúlt négy évben tovább folytatódott. A 2012. évi 36 100 beavatkozás csaknem 2350-nel, azaz 6,1 százalékkal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. Ezer szülőképes korú nőre 15,5 művi vetélés jutott, szemben az előző évi 16,1 műtéttel. A csökkenő irányzat a 25–29 évesek kivételével a nők valamennyi korcsoportjában megfigyelhető. A legjelentősebb mértékű, 7,2 százalékos csökkenés a 35–39 évesek körében volt, ami összefügghet az ilyen korú nők gyakoribb gyermekvállalásával. A 25–29 éves nőknél 6 százalékkal nőtt a terhességmegszakítások gyakorisága, ami azért figyelemre méltó, mert orvos szakmai vélemények szerint ez az életkor tekinthető a legkedvezőbbnek a gyermekáldás szempontjából. Az életkor szerinti profil nem változott, így változatlanul a 20–29 éves nők között a leggyakoribb a terhességek szándékos megszakítása. 2012-ben a huszonevesek körében ezer nőre 24 terhességmegszakítás jutott. A születésszám lassú emelkedésével párhuzamosan csökkent a művi vetélések száma, ennek eredményeként 2012-ben száz élveszületésre 40 terhességmegszakítás jutott, szemben az előző évi közel 44 műtéttel.

5. ábra

A születési események alakulása

+ Előzetes, részben becscsült adatok.

Házasságkötés

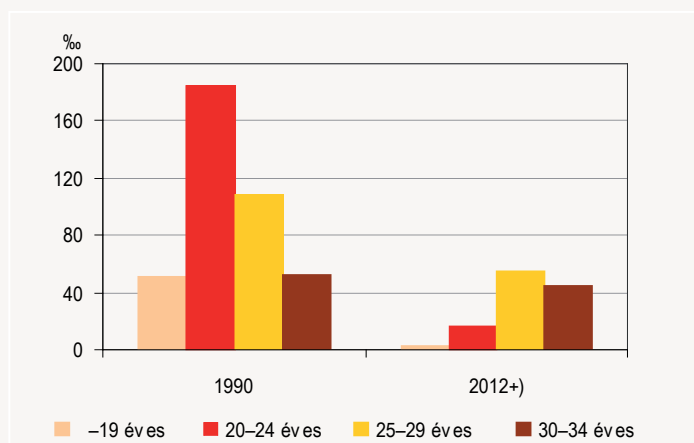
A házassági mozgalom hosszú idő óta csökkenő irányzata az elmúlt két évben megállt és egy lassú emelkedésbe ment át. Az ezredfordulót követő években megkötött 44–46 ezer házasság az 1970-es évekre jellemző évi 90–100 ezernek már a felét sem érte el. Különösen feltűnő a visszaesés mértéke, ha figyelembe vesszük, hogy az 1970-es években a Ratkó-korszakban született nemzedékek tagjai kötöttek nagy számban házasságot, az ezredfordulót követően pedig az ő gyermekeik ugyancsak nagy létszámú korosztályai léptek házassodási korbba. Ennek ellenére a házasságkötések száma tovább csökkent, és 2010-ben lokális minimumot ért el, ami az egyik legalacsonyabb érték volt a népmozgalmi statisztika eddigi történetében. Erről a mélypontról történt egy kismértékű elmozdulás az elmúlt két évben. A 2012. évi 36 200 házasságkötés 1,1 százalékkal, 388 párral haladta meg az előző évi, és 1,9 százalékkal, 680 házaspárral múlta felül a két évvel korábbi szintet.

Az emelkedő irányzat eltérően érintette a különböző életkorú házasságra lépőket. Tizenéveseket csak elvétve találni a házasulók között, és közöttük az elmúlt évben tovább csökkent a házasságot kötöttek aránya. Emelkedett viszont a 20–34 éves nők és 20–39 éves férfiak házasságkötési gyakorisága. Legjelentősebb a változás a 25–29 éves nők és férfiak körében volt, ahol 10 százalékot meghaladó mértékben nőtt a házasságra lépők aránya. A 35 év feletti nőknél és a 40 éves és idősebb férfiaknál többnyire stagnált a házasságkötések gyakorisága, az 50 év felettiéknél pedig csökkent. 2012-ben nem változott a házasságkötések életkor szerinti profilja, továbbra is a 20-as éveik második felében járó nők és a 30-as éveik elején járó férfiak körében volt a leggyakoribb a házasságkötés.

2009. július 1-jétől a családi állapot új kategóriával, a bejegyzett élettársi kapcsolattal¹⁾ bővült. 2009 második felében 67 bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítettek, 2010-ben pedig 80 ilyen párkapcsolatot anyakönyveztek. Azóta visszaesett az ilyen párkapcsolatot létesítők száma, és 2012-ben a két évvel korábbinál csaknem a felére, 41-re csökkent. Közülük 32 férfi és 9 női pár volt, az esetek csaknem felénél budapesti lakosok. A férfiak átlagosan 38,2, a nők 39,1 évesen kezdeményezték a hivatalos eljárást.

6. ábra

Ezer megfelelő korú nem házas nőre jutó házasságkötés

+ Előzetes, részben becscsült adatok.

Válás

A 2012-ben bíróság által kimondott 22 ezer válás számszerűen 1335-tel, 5,7 százalékkal volt kevesebb az előző évinél, és mintegy 1873-mal, 7,8 százalékkal maradt el a két évvel korábbi szinttől. Az elmúlt évtizedben magas szinten stagnáló – és 2004 óta emelkedő – számú váláshoz képest figyelemre méltó az utóbbi évek határozott csökkenése. A mérséklődő számú válás

¹ 2009. július 1-jén lépett hatályba a bejegyzett élettársi kapcsolatokról szóló 2009. évi XXIX. törvény, amely szabályozza az azonos nemű személyek közötti kapcsolat létesítését, megszűnését.

azonban nem feltétlenül jelenti a párkapcsolatok növekvő stabilitását, mivel a házasságban élők aránya is jelentősen visszaesett. 2012-ben szinte valamennyi korcsoportban csökkent a válások gyakorisága, de a legnagyobb mértékű visszaesés a 20–24 éves nőknél és a 30–34 éves férfiaknál volt. Az elváltak korösszetételét tekintve lassú eltolódás figyelhető meg az idősebb korosztályok felé. Bár továbbra is a 20–29 évesek körében a leggyakoribb a válás, dinamikáját tekintve az elmúlt tíz évben a 35 év feletti házaspároknál emelkedett leginkább a válások gyakorisága. Az elváltak magasabb életkora minden bizonnyal összefügg a házassulók átlagos életkorának emelkedésével, de utalás egyben arra is, hogy a hosszabb ideje fennálló házasságok veszélyeztetettsége is növekszik.

Változatlanul jóval több házasság szűnik meg válás és özvegyülés miatt, mint amennyi új létrejön házasságkötés által. Az előbbieket száma 2012-ben 68 ezer, az utóbbiaké csak 36 200 volt. Ez azt jelenti, hogy száz házasságkötésre 188 házasságmegszűnés jutott. 1990-ben e mutató értéke 135 volt, az 1970-es években pedig a házasságok mérlege még pozitívnak mutatkozott, vagyis több házasságkötés történt, mint amennyi válás és özvegyülés által megszűnt.

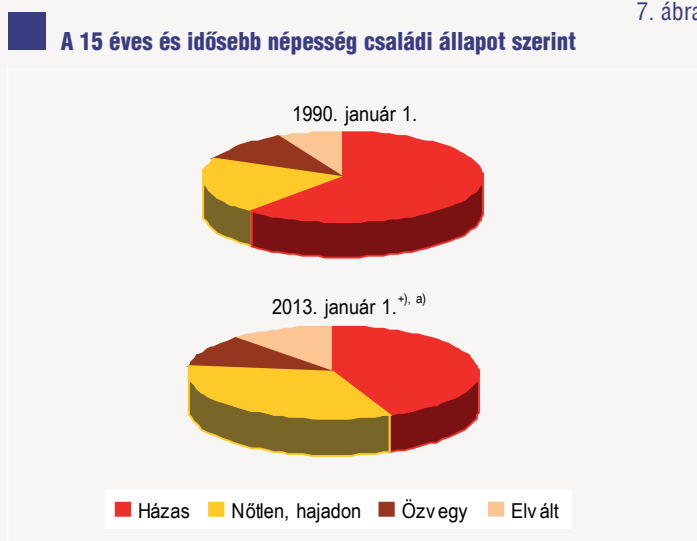
2. tábla

Megnevezés	1990	2000	2011	2012 ⁺
Házasságkötés	66 405	48 110	35 812	36 200
Megszűnt házasság	89 817	79 685	69 710	68 000
halál következtében	64 929	55 698	46 375	46 000
válás következtében	24 888	23 987	23 335	22 000

⁺ Előzetes, részben becslés adatok.

A házasságok hosszú ideje tartó negatív mérlege jelentősen módosította a népesség családi állapot szerinti összetételét. 1990 óta a házas népesség részaránya számottevően – 61,2-ről 43,6 százalékra – csökkent, ezzel párhuzamosan 20,3-ról 33,3 százalékra emelkedett a nőtlenek, illetve hajadonok, és 7,4-ről 11,8 százalékra nőtt az elváltak aránya. Az özvegy népesség hányada viszont 11–12 százalék között ingadozott az elmúlt húsz évben. A 15 éves és idősebb népesség körében 2004-től már nem a házasságban élők, hanem a nem házas népesség van többségben. Jelentősek a különbségek a férfiak és a nők körében: mindkét nemnél a házasok és a nőtlenek, illetve a hajadonok vannak a legtöbben, a nők körében viszont a férfiaknál 4,8-szer magasabb az özvegyek és közel 1,3-szeres az elváltak aránya. A különbségek főleg a férfiak és a nők eltérő számából és korösszetételéből, valamint házassági és újraházasodási szokásaik, lehetőségeik nemenkénti eltéréseiből adódnak.

7. ábra

⁺ Előzetes, részben becslés adatok.

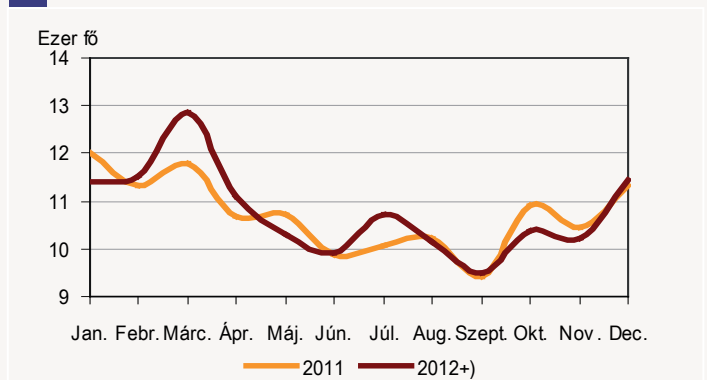
a) A 2009. július 1. előtti családi állapot kategóriák szerint.

Halálozás

A halálozások száma az 1990-es évek elejétől ingadozásokkal tarkított, de alapvetően ereszkedő trendet követ. Az 1993. évi 150 ezret meghaladó haláleset hosszú évtizedek óta a legmagasabb volt. Innen indult a csökkenés, gyakran megszakítva egy-egy kisebb emelkedést vagy stagnálást hozó évvel. 2011 fordulatot jelentett, mivel hosszú idő óta először volt a halálozások száma 130 ezernél kevesebb. 2012-ben kismértékben, 0,5 százalékkal emelkedett az elhunytak száma, de a 129 500 halálozás még mindig a 130 ezres szint alatt maradt. A halálozások száma az év során egyenetlenül alakult, öt hónapban mérséklődött, hét hónapban viszont nőtt az előző év azonos hónapjaihoz képest. A halálozási többlet különösen márciusban volt számottevő (9,3%), amiben az akkor tetőző influenzajárványnak lehetett meghatározó szerepe, a júliusi 6,2 százalékos emelkedés pedig valószínűleg a tartós hőség halálozásokra gyakorolt hatásával magyarázható. Összességében az év folyamán 0,5 százalékkal emelkedett az elhunytak száma, ami az előző évinél 705-tel több halálozásból adódott.

8. ábra

A halálozások száma havonta

⁺ Előzetes, részben becslés adatok.

2012-ben ezer lakosra 13,0 halálozás jutott; nemenként differenciálva: a férfiaknál 13,5, a nőknél 12,7. Az előző évhez viszonyítva a férfiaknál változatlan maradt, a nőknél viszont 0,3 ezrelépponttal emelkedett e mutató értéke. A férfiaknál az 1 és 14 év közötti gyermekkorúak, valamint a legidősebbek mortalitása nőtt, a 15–39 éveseké stagnált, a 40–79 éveseknél viszont valamennyi korcsoportban mérséklődött a halandóság. Feltűnő a 15 év alatti fiúgyermek mortalitásának közel 19 százalékos emelkedése, de itt meg kell jegyezni, hogy az alacsony esetszámok miatt ebben a korcsoportban néhány váratlan baleset vagy tragédia jelentősen módosíthatja a halandóság évenkénti szintjét. A nőknél csak az újszülöttek és a 80 év felettek körében emelkedett a mortalitás, a többi korcsoportban javult, de a csökkenés dinamikája különösen a középkorú nőknél volt kisebb mértékű, mint a hasonló életkorú férfiaknál.

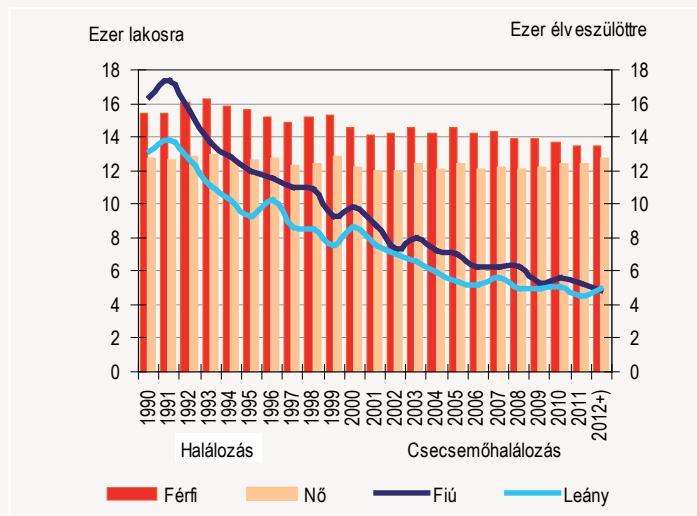
A mortalitás nemek szerinti alakulásában a legjelentősebb változás a csecsemőhalandóságban következett be. Korábban nem tapasztalt módon a leánycsecsemők halandósága 2012-ben első alkalommal múlta felül a fiú újszülöttekét. Ennek oka az, hogy a leány újszülöttek halandósága 8,5 százalékkal emelkedett, míg a fiúk között ugyanilyen mértékben csökkent a csecsemőhalandóság. Így az újszülöttek az egyetlen korosztály, amelyikben a leányok mortalitása meghaladta a fiúkét. Mindemellett a csecsemőhalandóság mértéke mindkét nem esetében 5 ezrelék alatt maradt. 2012-ben tízezer újszülött fiúgyermek közül 48, a leánygyermekek közül 49 hunyt el 1 éves kora előtt.

A halálozások összes száma 705 fővel haladta meg az előző évit. A halandóság korábban jelzett nemek szerinti eltérő alakulása következtében az emelkedés kizárólag a nők halálozásait érintette. Az elhunyt nők száma 1088 fővel emelkedett, míg a férfiaké 383 fővel csökkent az előző évhez viszonyítva. A férfiak esetében az özvegyek kivételével mindegyik családi állapotban csökkent, a nők esetében a házasok kivételével a többi családi állapotban emelkedett az elhunytak száma. A várható élettartam nemek

szerinti különbsége okozza azt a jelenséget, hogy az elhunyt férfiak többsége (53 százaléka) házasságban élt halála előtt, az elhunyt nők között viszont az özvegy családi állapotúak részaránya volt a meghatározó, közel 64 százalékkal.

9. ábra

Halálzási és csecsemőhalálzási arány nemek szerint

+ Előzetes, részben becslést adatok.

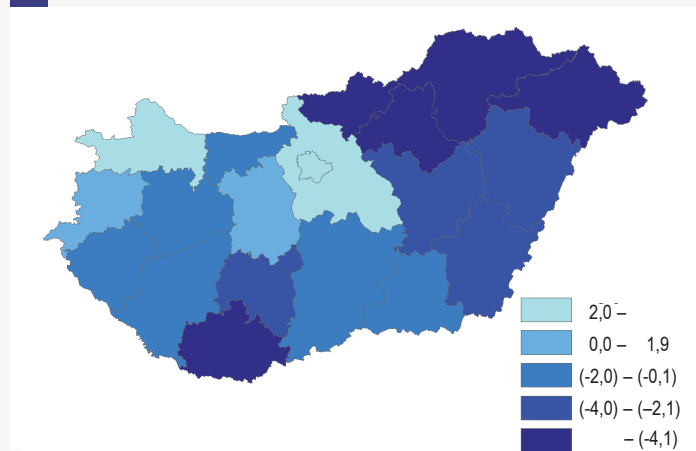
Belföldi vándorlás

A belföldi vándorlás iránya és mértéke lényegesen módosíthatja egy adott terület népességének a születések és a halálozások által meghatározott lélekszámát. 2012-ben az állandó vándorlások száma az öt éve kezdődött tendenciát követve kismértékben (4%-kal) tovább csökkent. A kevesebb mint 200 ezer lakóhely-változtatás mélypontnak számít az elmúlt 20 évben. Az ideiglenes vándorlások számában 2012-ben már nem érvényesült a korábbi adminisztratív döntés²⁾ hatása az automatikus kivezetések időtartamáról. A korábbi évek szignifikáns változásai után mindössze 10 százalékos növekedés mutatkozott az előző évhez képest, azaz tovább folytatódik a 2006 előtti időszakot jellemző, mérsékelten emelkedő tendencia, ami 2012-ben közel 287 ezer tartózkodásihely-változtatást jelentett. A településtípusok közötti mobilitás nem változott számottevően az előző évhez képest. Budapest esetében továbbra is pozitív, több mint 2 ezer fős vándorlási többlet figyelhető meg, ami ismét növekedést mutatott az előző évhez viszonyítva. A többi városra 2012-ben is az elvándorlás volt jellemző, ugyanakkor az előző évhez képest csak feleannyi, 950 fő hagyta el ezeket a településeket. A községeknél ezzel szemben jelentősen (több mint ezer fővel) nőtt a népesség elvándorlása, ami 1200 fős negatív egyenleget eredményezett. Az ideiglenes vándorlásoknál Budapesten ismét meghaladta az odavándorlás a kiköltözéseket, emiatt az előző évhez viszonyítva csekély mértékben, 5950 fővel nőtt a főváros vándorlási egyenlege. A többi városnál mintegy kétszeresére nőtt az elvándorlás mértéke, meghaladva a 6 ezer főt, a községek esetében pedig folytatódott az elmúlt években jellemző egyre nagyobb mértékű letelepedés, így 2012-ben már pozitív lett a vándorlási egyenleg.

Területi összehasonlításban Közép-Magyarország (13 250 fő) és Nyugat-Dunántúl (3700 fő) tudott felmutatni pozitív vándorlási egyenleget, míg a többi régióra továbbra is az elvándorlás volt jellemző. A legvonzóbb lakóhely 2012-ben is Pest és Győr-Moson-Sopron megye volt, ugyanakkor Pest megye esetében jelentősen (mintegy negyedével) csökkent a vándorlási többlet az előző évhez viszonyítva. A régiók közül Észak-Magyarországnak és Észak-Alföldnek volt leggyengébb a népességmegtartó ereje, e régiókban 5500, illetve 6550 fővel csökkent a népességszám a belföldi vándorlásból eredően. A megyék közül a népességszámhoz viszonyítva 2012-ben Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén, illetve Nógrád megyéből vándoroltak el a legtöbben. Győr-Moson-Sopron és Pest megye mellett csak Vas és Fejér megyében volt pozitív belföldi vándorlási egyenleg, tehát a Dunától keletre fekvő területekre továbbra is az elvándorlás jellemző.

10. ábra

Ezer lakosra jutó belföldi vándorlási különbség, 2012⁺

+ Előzetes, részben becslést adatok.

Nemzetközi vándorlás

A nemzetközi vándorlás tovább módosítja az egyes területeken a természetes fogyásból és a belföldi elvándorlásból adódó változásokat. Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén és Zala megye kivételével a megyék többségében pozitív volt a nemzetközi vándorlás egyenlege. Kiemelkedő szerep jut Közép-Magyarországnak, ahol a külföldi bevándorlók jelentős hányada él. Emellett Észak- és Dél-Alföld vonzó terület a külföldiek számára letelepedés szempontjából. Legkevesebben Nyugat-Dunántúlra érkeztek, míg Észak-Magyarországon és Dél-Dunántúlon már elvándorlás mutatkozott. 2013. január 1-jén az érvényes engedéllyel rendelkező, huzamosan itt tartózkodó külföldiek száma 143 600 fő volt. A külföldi állampolgárok jelenleg az ország népességének 1,4 százalékát teszik ki. Túlnyomó többségük Európából, ezen belül Romániából, Ukrajnából, Szerbiából és Németországból érkezett. A külföldiek 42,6 százaléka Budapesten, 36,8 százaléka a fővároson kívüli városokban, 20,6 százaléka pedig községekben él. A bevándorlók korösszetétele fiatalabb a honos népességénél. Mindkét nem esetében a 20–39 éves korosztály létszáma a meghatározó, aránya közel 49 százalék volt a Magyarországon élő külföldiek körében.

2 A vonatkozó 1992. évi LXVI. törvény szerint az ideiglenes vándorlások számába azok is beleértendők, akik bizonyos időtartam után nem hosszabbítják meg tartózkodási helyüket, és emiatt azt automatikusan törlik.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

gabriella.geczy@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6558

ferenc.kamaras@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6565

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu